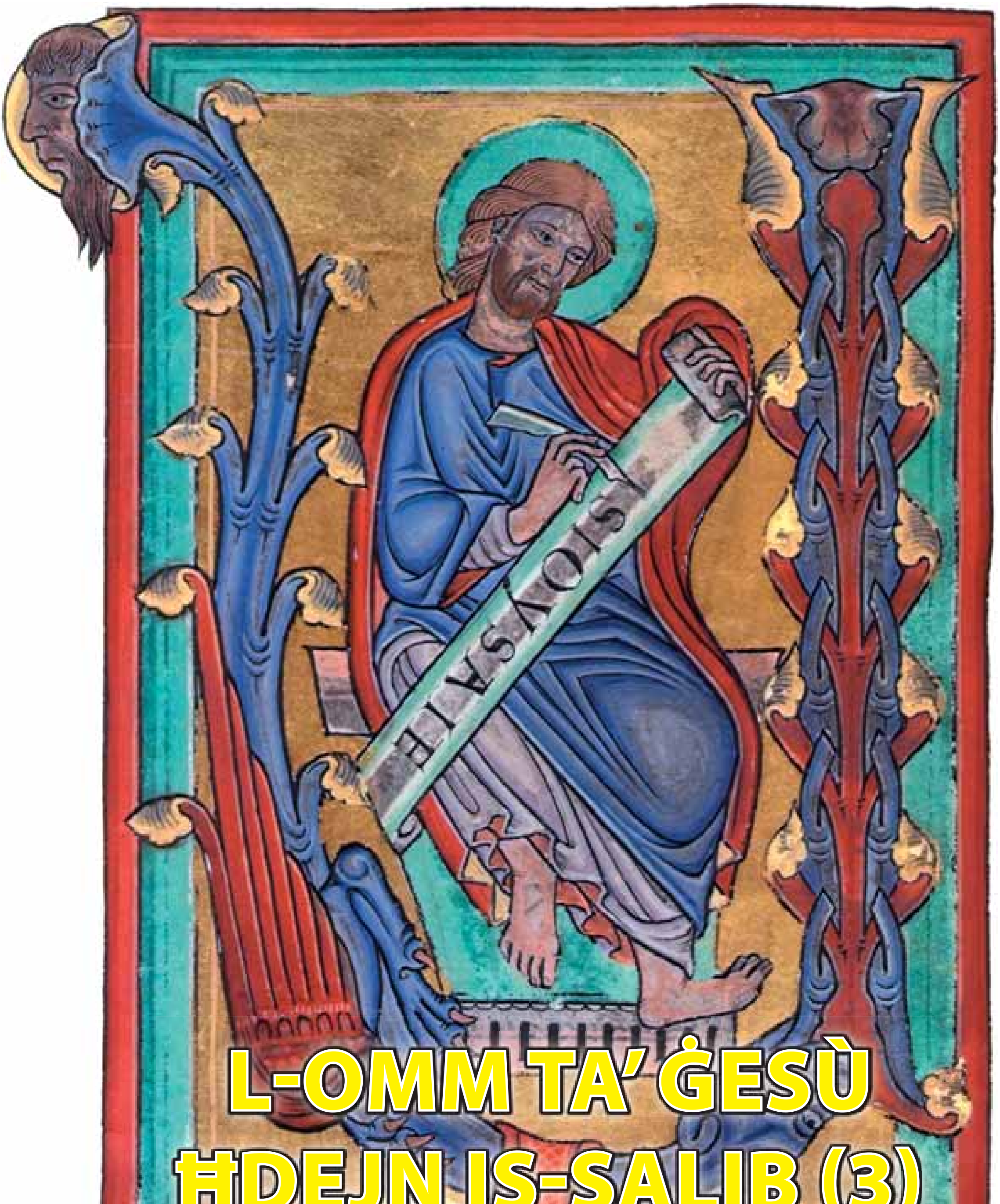

L-OMM TA' ĠESÙ ĦDEJN IS-SALIB (3)

Mons Lawrenz Sciberras

Fix-xena ta' qabel dawn l-erba' nisa li kien hemm ħdejn is-salib ta' Ġesù, Ġwanni tkellem u semma' l-erba' suldati pagani, għax Rumani, li qasmu bejniethom il-libsa ta' Ġesù f'erba' ishma (Ġw 19, 23-24). L-effett għammieli tal-mewt ta' Ġesù dritt ħalliet ir-riżultat pożittiv tiegħu: dan għaliex pagani u Lhud isibu mill-ġdid l-għaqda madwar Marija, Sijon il-ġdida u

madwar Ġesù t-tempju il-ġdid mhux mibni minn idejn il-bnedmin!

L-ulied, irġiel u nisa tal-Missier isibu u jidħlu fl-adozzjoni grazzi għall-merti tal-erba' ommijiet u speċjalment tal-omm Marija. Hawn aktar ma wieħed jipprova jifhem "il-kif" ta' din il-filjolanza u l-adozzjoni, hemm bżonn li jħaddem aktar il-fidi tiegħu. Bir-raġuni biss xejn mhu faċli li tasal għal din il-konklużjoni.

Fit-tradizzjoni ġudajka, in-numru erba' jissimboleġġja wkoll l-universalità, u dan għaliex hemm imdaħħla l-erbat irjieħ tad-dinja. Sewwa li hawn wieħed ifakkar ukoll fl-erba' ħxejjex li l-Lhud jużawhom fil-festa tal-Għerejjex. Dawn huma il-friegħi tal-palm; dawk tar-riħan, dawk taż-żafżaf, u dawk tas-siġar tal-lumi, t-tronġa. F'mument wieħed in-nies jibdew ixejru dawn il-friegħi lejn l-erba' direzzjonijiet tad-dinja, biex hekk juri l-universalità tagħha. Issa fil-Ġudajiżmu hemm mara li għandha x-xogħol li tati lid-dinja s-salvazzjoni universali-messjanika. Hija Sijon il-ġdida li għandha tiġġenera l-poplu ta' Alla.

Xi profeti

Issa it-tieni (Is 40-55), u t-tielet Isaija (56-66) jitkellmu mir-raġuni ta' dan il-ħlas metaforiku ta' Sijon. "Mbagħad int tgħid f'qalbek; 'Min welidli 'l dawn, meta jien bla tfal, ħawlija, Min rabbihomli" (Is 49, 21). Kif ukoll: "Qabel stess ma tkagħwġet, ħelset; qabel ma ġiha uġigħ il-ħlas wildet iben. Min qatt sama' b'dan? Min qatt ra ħaġa bħal din? Jista' pajjiż isir f'jum wieħed? Jista' poplu jitwieled f'waqt wieħed? Iva, Sijon, malli ħasset uġigħ il-ħlas, wildet lil uliedha" (Is 66,7-8).

Ġw 16,19-22 jippreżenta l-passjoni bħala l-kompiment tal-profeziji relattivi mal-ħlas tal-poplu messjaniku bl-opra tal-Mara-Sijon. Hekk allura wieħed jifhem aktar it-titlu ta' "mara", mogħti minn Ġesù lil ommu Marija. Il-profezija tal-Mara-Sijon titkompla meta Marija, bħal Sijon tirċievi minn uliedha li hija stess ma ġġeneratx, u li jagħtihomlha Ġesù fil-persuna ta' Ġwanni. Neqsin mill-preżenza ta' Ġesù, d-dixxipli għad ikunu maħbubin mill-omm-Sijon u li din ma tasal qatt biex titlaq u tabbanduna 'l uliedha.

Is-simbolu tas-salib

Ġwanni jkompli jisfrutta simbolu ieħor, dak tas-Salib; bħala s-siġra fin-nofs tal-ħajja b'riferenza indiretta għas-siġra fil-Ġnien tal-Għeden li din ukoll kienet fin-nofs. Issa taħt jew maġenb is-siġra tal-Ġenna tal-Art, kien hemm Adam u martu Eva. Il-kliem ta' Ġesù jippreżenta u jħaddan iż-żewġ aspetti: raġel u mara; u dan għaliex dejjem skont Ġen 1, 3 wieħed ma jistax jiġi mifrud mill-ieħor.

Fil-kliem indirizzat lill-mara, jidher li l-vokazzjoni u l-identità tar-raġel jikkonsistu li jkunu ulied. Fil-kliem indirizzat lid-dixxiplu, juri li l-vokazzjoni u l-identità tal-mara hija li tkun omm. Ir-rapport komplementari tar-raġel u tal-mara ħdejn is-salib, is-siġra ġdida tal-ħajja, ma jirrifletti xejn il-ħolqien ta' wieħed u tal-ieħor immaġni u xebh ta' Alla. Kien taħt is-siġra tal-Għeden li ġiet maħluqa l-mara mill-kustilja ta' Adam, u ġiet ippreżentata bħala għarusa. Flimkien ma' Adam, hija saret omm tal-ħajjin kollha.

Ġerusalemm il-ġdida hija dik il-mara maħluqa minn Alla nieżla mis-sema, hija l-għarusa tal-Ħaruf (Ap 19,7); hija l-omm ta' iben u ta' dawk kollha li jagħtu xhieda għalih (Apk 12,17). Ħdejn is-siġra tas-salib hemm Marija, magħmula omm tad-dixxipli, u li huma rrappreżentati mid-dixxiplu l-maħbub. Marija hija Eva l-Ġdida, l-omm tal-ħajjin kollha u ta' kull min jemmen. Ir-razza tagħha għandha l-missjoni li tisħaq ras is-serpernt (Ġen 3,15).

Fuq il-Golgota hija ras is-serpent li għandha tiġi mħażqa minn ulied Eva stess. Marija hija Eva l-Ġdida meta saret l-omm tad-dixxiplu l-maħbub. L-ispirtu jwelled lil dawk li jemmnu u li jidħlu fil-familja

ta' Alla. Marija mhux biss hija identifikata mal-mara tal-Ġenesi, li r-razza tagħha tiżħaq ras is-serpent, imma hija msieħba wkoll mat-trionf tal-Iben tagħha l-aktar fil-qawmien glorjuż tiegħu. L-idea ta' ħolqien ġdid mhix barranija għar-rakkont tal-Mewt – Qawmien. Huwa Ġwanni waħdu li jaċċenna għall-fatt li l-qabar ta' Ġesù kien fil-ġnien.

Loisy jikkummenta hekk din il-ġrajja mimlija tifsir. "Ma hijiex xi ħaġa battala li wieħed jissupponi li dan il-ġnien, imqiegħed maġenb il-post fejn il-għajn tal-ħajja nixxiet (ħarġet) mill-ġenb tas-Salvatur, u fejn il-Knisja twieldet simbolikament mill-kustat, kif Eva twieldet minn ġenb Adam. Mhix ħaġa battala (fierħa) li dan il-post li għad jara 'l Kristu imqajjem fil-glorja tal-ħajja ta' dejjem, qiegħed f'rapport mal-ġnien tal-Għeden, il-veru Għeden il-ġnien ta' Alla".

Ġwanni jaqsam man-nisrani tal-qedem l-idea li l-Passjoni bħala ħlas ta' tarbija. F'Ġw 20.7 wieħed mir-riżultati tal-mewt ta' Ġesù hija li l-bnedmin kolha jistgħu jissejħu "aħwa" ta' Ġesù. Huwa l-istess daqs li kieku tgħid li l-Kalvarju ta lil Marija ulied oħra flimkien ma' Ġesù.

Ġw 19,25-27 huwa test importanti ekkleżjoloġiku u marjoloġiku. Fil-għeluq tal-kanoni spirat tat-T.Ġ, Ġwanni fehem sewwa r-rwol ta' Marija fi ħdan il-Knisja. Ġwanni ried juri f'Marija l-prototip tal-Knisja. Huwa veru li l-ekkleżjoloġija tista' tagħmel aktar għanja l-marjoloġija. Però jista' jingħad dejjem aktar bil-qawwa li l-Marjoloġija tagħmel integrali u tati l-ħajja lill-ekkleżjoloġija.